

B.A.

THIRD YEAR

SEMESTER – VI

**FINANCIAL AND MATERIAL
MANAGEMENT**

“We may forego material benefits of civilization, but we cannot forego our right and opportunity to reap the benefits of the highest education to the fullest extent...”

Dr. B. R. Ambedkar

**Dr. B. R. AMBEDKAR OPEN UNIVERSITY
HYDERABAD
2020**

CONTENTS

Page No

Block-I I

Unit-1: Meaning, Scope and Importance of Public Financial Administration	3
Unit-2: Budget: Meaning, Principles and Types	10
Unit-3: Process of Budgeting Preparation, Enactment and Execution	23
Unit-4: Organization and Functioning of Finance Ministry	35
Unit-5: Parliamentary Committees	46
Unit-6: Union-state Financial Relations, Finance Commission and Comptroller and Auditor General	59
Unit-7: Reserve Bank of India – Structure and Functions	72
Unit-8: Meaning and concept of Materials Management	81
Unit-9: Procurement, Storage and Distribution	90
Unit-10: Inventory Management - Meaning, Objectives and Techniques	113
Unit-11: Cost and Logistics Management	121
Unit-12: Quality: Concept and Dimensions	136
Unit-13: Quality Control	144

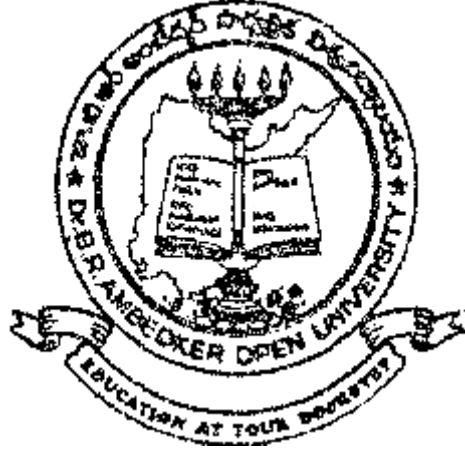
బి.ఎ.

ప్రభుత్వ పాలనా శాస్త్రం

మూడవ సంవత్సరం

సెమిస్టర్-6

విత్త, వస్తు సామగ్రి నిర్వహణ

“మనం నాగరికత సమకూర్చిన వస్తుగత ప్రయోజనాలైన వస్తుగత ప్రయోజనాలైన వదులుకోవచ్చునేమో గానీ, సర్వోత్కృష్టమైన విద్య అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కును మాత్రం కోల్పోకూడదు. ఎందుకంటే విద్యను మించిన వస్తుగత ప్రయోజనమేదీ లేదు.”

-డా॥ బి.ఆర్.అంబేద్కర్

డా. బి.ఆర్.అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

హైదరాబాద్

2020

విషయ సూచిక

పేజీలు

భాగం-1:	ప్రభుత్వ విత్తపాలనా శాస్త్రం - అర్థం, పరిధి, ప్రాముఖ్యత	3
భాగం-2:	బడ్జెట్: అర్థం, సూత్రాలు, రకాలు	10
భాగం-3:	భారతదేశంలో బడ్జెట్ ప్రక్రియ	24
భాగం-4:	విత్తమంత్రిత్వశాఖ వ్యవస్థీకరణ, విధులు	38
భాగం-5:	పార్లమెంటరీ కమిటీలు - ప్రభుత్వ ఖాతాల కమిటీ, అంచనాల కమిటీ, ప్రభుత్వరంగ సంస్థల కమిటీ	48
భాగం-6:	కేంద్ర - రాష్ట్ర విత్త సంబంధాలు, ఆర్థిక సంఘం, కంప్ట్రోలర్ మరియు ఆడిటర్ జనరల్	62
భాగం-7:	భారత రిజర్వు బ్యాంకు - వ్యవస్థీకరణ, విధులు	77
భాగం-8:	వస్తు నిర్వహణ అర్థం, భావన	87
భాగం-9:	వస్తు సేకరణ, నిల్వలు, పంపిణీ	97
భాగం-10:	సరుకు నిర్వహణ - అర్థం, లక్ష్యాలు, శిల్ప పద్ధతులు	122
భాగం-11:	వ్యయ మరియు లాజిస్టిక్ నిర్వహణ	130
భాగం-12:	నాణ్యత - భావన, పరిమాణాలు	145
భాగం-13:	నాణ్యత నియంత్రణ	153

Public Administration

Paper SA
(VII A)

SEMESTER – VI

Course-DSE A Urban Governance

Block I Urbanisation - Overview

Unit 1 Concept of Urbanisation

Unit 2 Urbanisation Trends

Unit 3 74th Constitutional Amendment Act

Block II Governance and Institutions

Unit 4 Urban Governance

Unit 5 Urban Local Bodies

Unit 6 Administrative Organisation and Staffing

Block III Urban Development

Unit 7 Urban Development Programmes

Unit 8 Urban Services

Unit 9 Urban Poverty

Block IV Finances and Planning

Unit 10 Municipal Finances

Unit 11 Urban Planning and Building Regulations

Block V Urban Futures – Challenges and Issues

Unit 12 Municipal Accountability

Unit 13 e-Governance

Unit 14 Sustainable Urban Development and Future of Cities

BA625PADSE(C)-T

బి.ఎ.

ప్రభుత్వ పాలనాశాస్త్రం

మూడవ సంవత్సరం సెమిస్టర్ - VI

పట్టణ పరిపాలన

“మనం నాగరికత సమకూర్చిన వస్తుగత ప్రయోజనాలను వదులుకోవొచ్చునేమోగాని, సర్వోత్కృష్టమైన విద్య అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు”.

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

హైదరాబాదు

2020

విషయసూచిక

క్రమ సంఖ్య	ఖండం/భాగం	పేజీ. నం.
ఖండం - I	: పట్టణీకరణ - అవలోకనం	1-43
భాగం - 1	: పట్టణీకరణ - భావన	2-14
భాగం - 2	: పట్టణీకరణ ధోరణులు (ప్రాంతీయ, జాతీయ మరియు అంతర్జాతీయ స్థాయిల్లో)	15-29
భాగం - 3	: 74వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం - 1992	30-43
ఖండం - II	: పాలన మరియు సంస్థలు	44-91
భాగం - 4	: పట్టణ పరిపాలన	45-56
భాగం - 5	: పట్టణ స్థానిక సంస్థలు	57-73
భాగం - 6	: పరిపాలన వ్యవస్థ మరియు సిబ్బంది వ్యవహారాలు	74-91
ఖండం - III	: పట్టణ అభివృద్ధి	92-139
భాగం - 7	: పట్టణ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు	93-107
భాగం - 8	: పట్టణ సేవలు	108-124
భాగం - 9	: పట్టణ పేదరికం	125-139
ఖండం - IV	: విత్తంశాలు, ప్రణాళిక	140-177
భాగం - 10	: మున్సిపాలిటీల విత్తపాలన	141-159
భాగం - 11	: పట్టణ ప్రణాళిక మరియు నిర్మాణ నిబంధనలు	160-177
ఖండం - V	: పట్టణ భవిష్యత్తు : సమస్యలు, సవాళ్ళు	178-167
భాగం - 12	: పురపాలక జవాబుదారీతనం	179-197
భాగం - 13	: ఎలక్ట్రానిక్ పాలన	198-213
భాగం - 14	: సుస్థిర పట్టణ అభివృద్ధి - పట్టణ భవిష్యత్తు	214-228
•	మాదిరి పరీక్షా ప్రశ్నలు	229-231

BA625PADSE(C)-U

B.A

THIRD YEAR

SEMESTER – VI

بی۔اے

چھٹواں سمسٹر

سال سوم

نظم و نسق عامہ

شہری حکمرانی

Urban Governance

انتخاب پر مبنی کریڈٹ نظام کے تحت

چھٹواں سمسٹر۔ ڈی ایس ای

”ہم تہذیب کے مادی فوائد سے دستبردار ہو سکتے ہیں لیکن اعلیٰ ترین تعلیم کے مفادات سے پورا استفادہ حاصل کرنے کا حق اور موقع ہاتھ سے جانے نہیں دیں گے“

ڈاکٹر بی۔ آر۔ امبیڈکر

ڈاکٹر بی۔ آر۔ امبیڈکر اوپن یونیورسٹی

حیدرآباد

2020

فہرست

صفحہ نمبر	موضوع	بلاک / اکائی نمبر
1	شہریانہ۔ ایک عمومی جائزہ	I بلاک
2-13	شہری علاقہ کا تصور	اکائی-1
14-28	شہریانہ کے رجحانات۔ عالمی، قومی اور ریاستی	اکائی-2
29-40	دستوری (74 ترمیم) قانون، 1992	اکائی-3
41	حکمرانی اور ادارے	II بلاک
42-52	شہری حکمرانی	اکائی-4
53-69	شہری مقامی ادارے	اکائی-5
70-90	انتظامی تنظیم اور عملہ کاری	اکائی-6
91	شہری ترقی	III بلاک
92-103	شہری ترقی کے پروگرامس	اکائی-7
104-125	شہری خدمات	اکائی-8
126-140	شہری غربت	اکائی-9
141	مالیہ اور منصوبہ بندی	IV بلاک
142-158	بلدی مالیات	اکائی-10
159-175	شہری منصوبہ بندی اور تعمیری قواعد و ضابطے	اکائی-11
176	شہری مستقبل۔ چیلنجز اور مسائل	V بلاک
177-193	بلدی جوابدہی	اکائی-12
194-210	ای۔ حکمرانی	اکائی-13
211-225	پائیدار شہری ترقی اور شہروں کا مستقبل	اکائی-14
226-228	ماڈل امتحانات کا پرچہ سوال	☆

BA
Third Year Semester VI
Public Administration
Discipline Specific Elective Course-D
e-Governance

Contents

Block I Introduction to e-Governance

- Unit-1: e-Governance – Meaning, Importance and Evolution
- Unit-2 e-Governance Policies and Acts – NEGP – IT Act

Block II Methods and Techniques

- Unit-3: Government Process Re-engineering
- Unit-4: Geographical Information Systems

Block III Mission Mode Projects

- Unit-5: Land Records (NLRMP)
- Unit-6: e-District
- Unit-7: CSC (Common Service Centers)

Block IV e-Governance - Case studies

- Unit-8: Mee-Seva
- Unit-9: Digitalisation of Land Records Administration –Bhoomi

Block V Issues and Challenges

- Unit-10: e-Readiness
- Unit-11: Digital Divide
- Unit-12: Social Media